Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Педагогика және білім беру менеджменті кафедрасы

# Жоғары білім берудегі нәтижеге бағытталған бағалау. Критериалды және коннотативті бағалау

ПЕДАГОГИКА ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КАНДИДАТЫ, ДОЦЕНТ
ДҮЙСЕНБАЕВ АБАЙ ҚАБАҚБАЙҰЛЫ

# Дәріс жоспары

1. Нәтижеге бағытталған бағалаудың мәні мен маңызы
2. Критериалды бағалау: құрылымы, принциптері және ЖОО-да қолданылуы
3. Коннотативті бағалау: ұғымы, психологиялық-педагогикалық аспектілері және эмоционалдық мәні
4. Критериалды және коннотативті бағалаудың айырмашылықтары мен өзара байланысы

# Нәтижеге бағытталған бағалаудың мәні

**Дәстүрлі жүйе**
ақпаратты қаншалықты есте сақтағанын тексеру (репродуктивті деңгей)

→

**Outcome-Based Education**
не біледі, не істей алады, қандай құзыретті меңгерді

## Мақсаты

- студенттің жеке даму траекториясын қолдау
- оқу процесінің ашықтығы мен әділдігі

## Қызметі

тек бақылау емес:

**бағыттау · ынталандыру · дамыту**

# Критериалды бағалау: мәні мен деңгейлері

**Критериалды бағалау –** оқу жетістіктерін алдын ала белгіленген, барлық қатысушыларға түсінікті критерийлермен салыстыру

**студентті басқа студентпен емес – эталонмен (критериймен) салыстырады**

## Формативті
қалыптастырушы

- күнделікті сабақтарда: семинар, зертханалық жұмыс
- ұпай үшін емес: кері байланыс және қатемен жұмыс

## Суммативті
жиынтық

- аралық бақылау (рубежка) және қорытынды емтихан
- кезең нәтижесін балмен бекіту

# Критериалды бағалаудың құралдары: рубрикатор мысалы

*Рубрикаторлар (Rubrics) мен дескрипторлар · мысалы, эссе немесе дипломдық жұмыс*

| | |
|---|---|
| **Өзектілігі мен ғылыми жаңалығы** | **20 балл** |
| **Әдебиеттерге талдау тереңдігі** | **30 балл** |
| **Практикалық/эксперименттік бөлімнің негізделуі** | **30 балл** |
| **Академиялық жазылым мәдениеті мен форматтау** | **20 балл** |

**Барлығы: 100 балл**

# Коннотативті бағалау: ұғымы және психологиялық мәні

***connotatio***
(лат.) – қосымша мағына

→ **бағалаудың эмоционалдық, психологиялық және жанама мағыналық аспектісі**

## БАЛДЫҢ АРТЫНДА ТҰРҒАНЫ

- **оқытушының көзқарасы**
- **сөз саптауы**
- **интонациясы**
- **студенттің ішкі сезіміне әсері**

**Кері байланыс мәдениеті:** студент тұлғасына құрмет, сенім, академиялық қолдау

**Субъективті реңк:** бағалаушының ішкі позициясы (жағымды немесе жағымсыз)

# Бір баға – екі түрлі әсер

**Баға: «С» (қанағаттанарлық)**

*«Бетіңмен кетіпсің, мүлдем дайындалмағансың»*

**демотивация**

**Баға: «С» (қанағаттанарлық)**

*«Сенің әлеуетің бұдан жоғары еді, мына тұстарды толықтырсаң, үздік шығасың»*

**дамуға ұмтылыс**

4. САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

# Критериалды және коннотативті бағалауды салыстыру

| Салыстыру бағыты | Критериалды бағалау | Коннотативті бағалау |
|---|---|---|
| **Сипаты** | объективті, стандартталған, нақты | субъективті, эмоционалды, психологиялық |
| **Негізі** | алдын ала бекітілген өлшемдер, силлабус | оқытушының сөзі, интонациясы, кері байланыс мәнері |
| **Нені өлшейді?** | білім мен дағды деңгейін (нәтижені) | еңбекке, ынтаға деген қарым-қатынасты |
| **Жауап беретін сұрақ** | «Тапсырма қаншалықты деңгейде орындалды?» | «Баға студентке қалай әсер етеді?» |
| **Көрініс табуы** | балдар, пайыздар, A, B, C бағалары | мақтау, қолдау, сыни сипаттама, бағыт сілтеу |

# Өзара байланысы

| Критериалды | | Коннотативті |
|---|---|---|
| **не** бағаланады: әділ, нақты нәтиже | + | **қалай** жеткізіледі: қолдау мен ынталандыру |

**Екеуінің үйлесімі – нәтижеге бағытталған, дамытушы бағалау**

**Назар салып тыңдағандарыңызға рахмет!**